

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Rev. Patr. Joannis Laurentii Berti, Ord. Eremit. S.
Augustini, Theologia Historico-Dogmatico-Scholastica,
Seu Libri, De Theologicis Disciplinis**

Berti, Giovanni Lorenzo

1750

Caput XIX. Absolvitur liber sextus non nullis circa Reprobationem
impiorum adnotationibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83620)

tum ac iudicium. Legite Augustinum de Corrupt. & Grat. cap. xii.

14. **Objectio 3. & Solutio.** Opp. 3. Non datur causa prædestinationis: Ergo nec reprobationis.

Resp. nego consequentiam; ut enim docet S. Pater lib. iiii. contra Julianum cap. 18. *Bonus est Deus, iustus est Deus. Potest aliquis sine bonis meritis liberare, quia bonus est: non potest quemquam sine meritis damnare, quia iustus est.* Ideoque querimus causam prædestinationis, & invenire non non possumus: querimus causam derelictionis, & invenimus eam causam esse peccatum originale: ait idem Augustinus in Epist. ad Sixtum. At de his supra.

15. **Objectio ultima cum solutione.**

Opp. Ultimo: Nonnulli Theologi hanc sententiam comparant refutato superiori Capite dogmati Calviniano.

Resp. Iniquum esse horum Theologorum iudicium, & non solum fulgidissimum Ecclesiæ lumen Augustinum, verum etiam cuiusque ordinis Scriptores præclarissimos hac objectione irreverenter, & maxima sine pudore nequitia vexari. Inter Augustinianam, & Calvinianam sententiam prima ratio discriminationis intercedit; quod Calvinus reprobationis primariam causam non peccatum

constituit, sed absolutam Dei voluntatem: Augustinus contra neminem sine malo ejus merito docet reprobari. Deinde Calvinus asseruit homines ad interitum violenter impelli: at Augustinus, voluntate sua cadere qui cadit, & adiutorio gratiæ stare qui stat. Calvinus præterea, radi tantum, sed non remitti in baptizatis peccatum originis, ideoque proximam in his damnationis causam manere: Augustinus, percepta baptismi gratia originalem maculam prorsus abstergi, & remanere concupiscentiam ad agonem, causam damnationis remotam. Ad hæc Calvinus in ipsa concupiscentia peccati originalis statuit naturam: Augustinus autem in macula reatus, quem penitus delet baptismus. Calvinus denique nulli reprobo fidem veramque iustitiam concedit: & Augustinus reprobos plurimos & credere & iustificari fatetur, licet in accepta iustitia non perseverent finaliter. Perperam ergo nebulones offundunt tenebras splendidissimo nomini Augustini,

*Quem Christi gratia cornu
Ubiore rigans, nostro lumen dedit ævo.*
Inquit Prosper cap. 2. Cæm. contra Ingratos,

C A P U T XIX.

Abolvitur liber sextus non nullis circa Reprobationem impiorum adnotationibus.

S U M M A R I U M.

1. Nullum peccatum Divinæ reprobationis effectus est.
2. Bene verò permissio peccatorum, & iusta denegatio supernorum auxiliorum.

1. **Nullum peccatum reprobationis effectus est.**

PAUCIS hoc postremum caput expediam quibusdam propositis, quæ ex dictis facillime percipiuntur. Ac nonnulla de Reprobationis effectibus, quædam de reproborum numero, ac via perditionis brevissime recensabo.

De reprobationis effectibus hæc occurrunt. Primo, cum Deus neminem ad peccatum compellat, neque sit efficiens causa malorum culpæ, nullum peccatum Divinæ reprobationis effectus est, sed potius causa. Definit enim Valentinus Concilium Can. 3. *In damnatione meritum malum præcedere iustum iudicium Dei.* Et quidem originalis culpæ præscientia hominum reprobationem non sequitur, sed antevertit. Alia peccata non efficiuntur Dei prædeterminatione, sed ex voluntatis malitia, neque decretum aliud supponunt, nisi permissivum. Sunt vero peccata reprobationis causa diverso modo; Originale reprobationis negativæ sensu quæstione præcedenti explicato: & peccatum, quod cum morte conjungitur,

3. Dist. de effectibus prædestinationis hic proportionaliter advertenda veniunt.
4. De numero reproborum.
5. Quibus gradibus constet scala perditionis?

qualecunque illud sit, reprobationis positivæ, & interitus sempiterni. Sed in Angelis, qui non sunt ex vitiata massa producti, fuit reprobationis motivum actuale peccatum.

Erunt ergo reprobationis effectus permissio actualium peccatorum, & iusta denegatio supernaturalium auxiliorum, non quidem omnium, sed eorum, quæ efficaciter ad gloriam perducunt, quorum non sunt vasa iræ, filique perditionis participes. Deus enim prævidendo aliquorum peccata decernit impios æternæ pœnæ punire, statuitque eadem peccata non impedire speciali gratiæ adiutorio, relinquens hominem in manu consilii sui, eumque obdurans & excæcans subtrahendo gratiam, non imperitendo malitiam: ad malum quippe sufficit se sola creata voluntas, imo & inclinatur perduelli concupiscentia; quæ est pœna peccati, neque vincitur nisi contraria delectatione iustitiæ. Quam ob rem subtrahente Deo auxilium victoris gratiæ, sequitur voluntarium peccatum,

2. **Bene verò permissio peccatorum, & iusta denegatio supernorum auxiliorum.**

catur, & obduratio impiorum: cujus permissio, non efficientia, erit Deo tribuenda. Non sunt tamen effectus reprobationis, sive originale peccatum, sive actuale Angelorum; quoniam ea quidem permisit: sed neque homini, neque Angelis, priusquam caderent, subtraxit Deus aliquod auxilium necessarium ad perseverandum: gratia enim efficaci, quam utique non habuerunt, non egebat rationalis creatura in illo felicitatis statu. Horum ergo peccatorum permissio non attinet ad voluntatem prædestinantem, aut reprobantem, sed ad conditionatam antecedentem, qua voluit Deus ostendere quid posset liberum arbitrium absque prædeterminantis gratiæ adiutorio.

Dicta de effectibus Prædestinationis hic proportionaliter advertenda.

Quæ ergo diximus Cap. XII. de effectibus prædestinationis, sunt de reprobatione servato utriusque ordine confirmanda; ita ut reprobationis sit effectus quicquid est à Deo reprobante, & ad æternam damnationem perducit ex Dei intentione. Unde neque natura reprobis, neque liberum arbitrium, neque cujuscumque generis facultates inter effectus reprobationis sunt numeranda, cum non hæc largiatur Deus creaturis, ut pereant: quemadmodum effectus reprobationis non sunt sive inclinatio ad malum, sive culpa, sive arbitrii perversitas, quoniam hæc non sunt à Deo efficienter. Igitur effectus reprobationis erunt permissio peccati quod nunquam dimittitur; iusta denegatio doni perseverantiæ; excæcatio & induratio, quatenus idem sunt ac debita hominis impii derelictio, & misericordiæ subtractio, non prout sunt humani cordis singularis inertia ac nequitia: supplicium denique sempiternum, quo Deus iuste punit quod ipse non fecit. Si autem quæras, quomodo permissio peccati, quod nunquam dimittitur, sit effectus reprobationis, & nihilominus ipsum peccatum sit causa damnationis, atque ad illam præsupponatur; jam dictum est permissionem illam esse effectum reprobationis negativæ, ob quam denegatur gratia finalis perseverantiæ, & peccatum cum morte conjunctum esse causam reprobationis positivæ, atque sempiterni supplicii. Eo pacto donum finalis perseverantiæ effectus est gratiæ prædestinationis, & perseverantia ipsa est causa glorificationis ac perennis felicitatis. Nihil est ergo in ea, quam propugnamus sententia, imperceptibile, vel repugnans.

4. Numerus reproborum quantus sit, ille solus comprehendit, cui noti sunt qui De numero reproborum permanant ad coronam, & qui permanant ad flammam: neque alius potest, quam Judex, plectendos pœna discernere. Majorem tamen esse reproborum, quam prædestinatorum numerum diximus capite sexto decimo: quod nos humiliores ac timidiore reddere debet, quemadmodum eo loco monuimus.

5. Scala denique perditionis his gradibus constat. Primo reprobis leviora peccata contemnit, iisque super capillos capitis sui multiplicatis torpescit paulatim, & derelinquit illum cor ejus, crescit profusa & effrænata cupiditas, flaccescit orationis studium, ac sensuum custodia, atque à scintilla una augetur ignis, & qui minora spernit in majora, prolabitur. Dein contrahitur macula mortalis culpæ, quam sequitur individua comes mors animæ, recedente ab ea cum gratia sanctitatis Deo vita spiritalis cujusque substantiæ. Descendit tanquam tertio gradu impius in peccandi consuetudinem, qua, veluti catena quadam constringitur, adeoque gravatur, ut nequaquam furgat ad poenitentiam. Hinc delabitur in mentis excæcationem: impius enim, cum in profundum venerit, non intelligit, rationem obscurante fascinatione nugacitatis; atque ita excæcatur ne videat & non intelligat corde: fitque, ut descendenti per subterraneos gradus corporaliter evenit, via illius tenebræ & lubricum. Profundior tum, ac deterior succedit gressus, id est, cordis obduratio, maloque inhaerens animi pertinacia: de qua Apostolus ad Rom. 11. 5. *Secundum duritiam tuam, & impenitentem cor thesaurizas tibi iram in die ira, & revelationis justi judicii Dei*; & Eccl. 11. 27. *Cor durum habebit male in novissimo*. Si quis nostrum (quod Deus avertat) per hos perditionis gradus progreditur, pedem tandem retrahat: clamet de profundis ad Dominum, quia apud illum misericordia, & copiosa apud eum redemptio: revertatur à via sua mala: ne tardet converti ad Dominum, & ne differat de die in diem: apprehendat disciplinam, ne quando irascatur Deus, & pereat de via justæ speret in eo, qui coronat in misericordia & miserationibus; timeat de se ipso, Deus enim non *implanavit* peccatores, neque necessarii sunt ei homines impii. Utinam hujus libri assidua lectio, Deo prædestinate ac præmovente, illud præstet, ut nemo desperet, nemo intumescat.

Explicit Liber Sextus.

PRIO.